

Bài 10

LỊCH SỰ VỚI MỌI NGƯỜI

Truyện

Chuyện ở tiệm may

Sáng chủ nhật, Trang rủ Hà đến tiệm may để lấy áo cho mẹ.
Chào hỏi mọi người trong tiệm xong, Trang hỏi cô thợ may :
– Cô ơi, cô may xong áo cho mẹ cháu chưa ?
– Cô xin lỗi ! – Cô thợ may trả lời – Mấy hôm trước, cô bị ốm nên
chưa xong. Đến chiều mai mới xong được, cháu ạ.

Trang chưa kịp nói gì thì Hà đã lên tiếng :

- Cô làm ăn thế à ? Đã hẹn ngày nào thì phải đúng ngày ấy chứ !

Cô thợ may ôn tồn :

- Tối nay cô sẽ cố may xong để sáng mai các cháu đến lấy nhé !

Trang khẽ giật áo Hà và nói với cô thợ may :

- Cô mới khỏi ốm, thôi để chiều mai cũng được, cô ạ.

Nghe Trang nói, Hà cảm thấy áy náy, hối hận. Ra về, Hà nán lại, đến gần cô thợ may, khẽ nói :

- Cháu xin lỗi cô ạ !

Cô thợ may nhìn Hà, mỉm cười.

(Theo báo *Thiếu niên tiền phong*, số 2570)

Câu hỏi

- Em có nhận xét gì về cách cư xử của bạn Trang, bạn Hà trong câu chuyện trên ?
- Nếu em là bạn của Hà, em sẽ khuyên bạn điều gì ? Vì sao ?

Ghi nhớ

Lịch sự với mọi người là có lời nói, cử chỉ, hành động thể hiện sự tôn trọng đối với người mình gặp gỡ, tiếp xúc. Lịch sự với mọi người, em cũng sẽ được tôn trọng, quý mến.

Học ăn, học nói, học gói, học mở.

Tục ngữ

Bài tập

- Những hành vi, việc làm nào sau đây nên làm ? Vì sao ?
  - Một ông lão ăn xin vào nhà Nhàn. Nhàn cho ông một ít gạo rồi quát : "Thôi, đi đi !".

- b) Trung nhường ghế trên ô tô buýt cho một phụ nữ mang bầu.
  - c) Trong rạp chiếu bóng, mấy bạn nhỏ vừa xem phim, vừa bình phẩm và cười đùa.
  - d) Do sơ ý, Lâm làm một em bé ngã. Lâm liền xin lỗi và đỡ bé dậy.
  - đ) Nam đã bỏ một con sâu vào cặp sách của bạn Nga.
2. Trong những ý kiến dưới đây, em đồng ý với ý kiến nào ?
- a) Chỉ cần lịch sự với người lớn tuổi.
  - b) Phép lịch sự chỉ phù hợp khi ở thành phố, thị xã.
  - c) Phép lịch sự giúp cho mọi người gần gũi với nhau hơn.
  - d) Mọi người đều phải cư xử lịch sự, không phân biệt già - trẻ, nam - nữ, giàu - nghèo.
  - đ) Lịch sự với bạn bè, người thân là không cần thiết.
3. Em hãy cùng các bạn trong nhóm thảo luận để nêu ra một số biểu hiện của phép lịch sự khi ăn uống, nói năng, chào hỏi,...
4. Em hãy cùng các bạn trong nhóm trao đổi và đóng vai theo những tình huống sau :
- a) Tiến sang nhà Linh, hai bạn cùng chơi đồ chơi thật vui vẻ. Chẳng may, Tiến lỡ tay làm hỏng đồ chơi của Linh.
Theo em, hai bạn cần làm gì khi đó ?
  - b) Thành và mấy bạn nam chơi đá bóng ở sân đình, chẳng may để bóng rơi trúng vào người một bạn gái đi ngang qua.
Thành và các bạn nam nên làm gì trong tình huống đó ?
5. Câu ca dao dưới đây khuyên chúng ta điều gì ?
- Lời nói chẳng mất tiền mua
Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau.*

Thực hành

Thực hiện cư xử lịch sự với bạn bè và mọi người xung quanh trong cuộc sống hằng ngày.